

Cofnodion Cyfarfod
Y PWYLLGOR TROSOLWG A CHRAFFU CYMUNEDAU SY'N DYSGU
a gynhaliwyd yn rhithiol drwy fideogynadleda ddydd Llun, 20 Medi 2021

YN BRESENNOL: Y Cynghorydd Wyn Thomas (Cadeirydd), y Cynghorwyr Bryan Davies, Marc Davies, Meirion Davies, Odwyn Davies, Rhodri Davies, Endaf Edwards, Lloyd Edwards, Keith Evans, Hag Harris, Alun Lloyd Jones, Lynford Thomas ac Ivor Williams

Hefyd yn bresennol: y Cynghorydd Catrin Miles a Catherine Hughes (Aelod Cabinet)

Swyddogion oedd yn bresennol:- Mrs Meinir Ebbsworth, Swyddog Arweiniol Corfforaethol – Ysgolion, Mrs Elen James, Swyddog Arweiniol Corfforaethol- Porth Cymorth Cynnar, Mr Gethin Jones, Rheolwr Corfforaethol – Cymorth ac Ymyrraeth, Mr Mark Gleeson, Rheolwr Corfforaethol – Dysgu Gydol Oes , Mr Gareth Lewis, Pennaeth Uned Cyfeirio Disgyblion Ceredigion, Ms Gillian Evans, Rheolwr Corfforaethol – ADY Cynhwysiant a Lles, Mrs Mary Davies, Rheolwr Corfforaethol – Gwella Ysgolion, Mrs Lisa Evans – Swyddog Craffu a Safonau a Mrs Dana Jones, Swyddog Gwasanaethau Democrataidd a Safonau

(10:00am – 12:45pm)

1 Ymddiheuriadau

Ymddiheurodd y Cynghorydd Mark Strong am na allai fynychu'r cyfarfod.

Ymddiheurodd y Cynghorydd Paul Hinge am ei anallu i fynychu'r cyfarfod oherwydd ei fod ar ddyletswyddau eraill ar ran y Cyngor.

2 Materion Personol

Estynnwyd cydymdeimlad i Ms Nia James, Rheolwr Corfforaethol – Adnoddau Dysgu ar farwolaeth ei mam yn ddiweddar.

Croesawyd y Cynghorydd Lloyd Edwards yn ôl i'r pwyllgor yn dilyn cyfnod o salwch.

3 Datgelu buddiant personol/buddiant sy'n rhagfarnu

Ni ddatgelwyd unrhyw fuddiannau personol na buddiannau sy'n rhagfarnu.

4 Diweddariad ar lafar ynglŷn â chefnogaeth y Gwasanaeth Ysgolion dros gyfnod COVID-19

Rhoddodd Swyddog Arweiniol Corfforaethol – Ysgolion yr wybodaeth ddiweddaraf i ysgolion ynghylch y sefyllfa mewn ysgolion o ran Covid-19. Dywedwyd bod y ddogfen newydd, sef Fframwaith penderfyniadau rheoli heintiau COVID-19 lleol ar gyfer ysgolion a cholegau o Awst 2021 ymlaen yn

cynnwys tabl graddau risg cenedlaethol - risg isel, cymedrol, uchel ac uchel iawn.

Roedd ysgolion Ceredigion wedi'u hasesu ar y cyd â Bwrdd Iechyd Hywel Dda a phennwyd bod yr ysgolion ar hyn o bryd ar lefel risg gymedrol, gyda 22 achos positif wedi'u cofnodi yn ysgolion Ceredigion y diwrnod blaenorol.

Diolchodd y Cadeirydd i'r holl swyddogion a staff yr ysgolion am eu gwaith yn ystod yr amser anodd hwn.

5 **Diweddariad ar dri Gwasanaeth o fewn Porth Cymorth Cynnar (Uned Cyfeirio Disgyblion, Gwasanaethau Cymorth ac Atal a Dysgu Gydol Oes a Sgiliau)**

Rhodddwyd ystyriaeth i'r Adroddiad, gan roi'r wybodaeth ddiweddaraf i'r Pwyllgor a'i hysbysu am y modd y mae'r tri gwasanaeth sef yr Uned Cyfeirio Disgyblion, y Gwasanaethau Cymorth ac Atal a Dysgu Gydol Oes a Sgiliau, yn datblygu o fewn Porth Cymorth Cynnar ac fel rhan o'r Rhaglen Gydol Oes a Llesiant.

Rhodddwyd cyflwyniad manwl ar y tri gwasanaeth gan y Rheolwyr Corfforaethol/Prifathro sy'n gyfrifol am y gwasanaethau hyn a chafwyd gwybodaeth am y cefndir; y strwythur staffio a sefyllfa pob gwasanaeth ar hyn o bryd.

Yn dilyn cwestiynau o'r llawr, CYTUNWYD i nodi'r adroddiad er gwybodaeth a diolch i'r swyddogion am eu holl waith yn y gwasanaethau hyn. Nododd swyddogion hefyd y gallai fod yn bosibl i aelodau ymweld â'r cyfleusterau cyn gynted ag y byddai nifer yr achosion o Covid-19 wedi gostwng.

6 **Strategaeth Anghenion Dysgu Ychwanegol**

Rhodddwyd ystyriaeth i'r Adroddiad ar Anghenion Dysgu Ychwanegol. Dywedwyd bod y cod newydd ar gyfer Anghenion Dysgu Ychwanegol yng Nghymru wedi ei gyhoeddi ym mis Mawrth 2021, gyda'r bwriad o roi'r system newydd ar waith o fis Medi 2021. Fodd bynnag, roedd y rhaglen weithredu wedi'i hadolygu oherwydd effaith y pandemig.

Rhodddwyd gwybodaeth gefndir fanwl i'r strategaeth a chyflwynwyd nod yr ymagwedd newydd fel y mae wedi ei nodi yn y Cod.

Adroddwyd bod y cynllun gweithredu wedi ei adolygu ymhellach gan y Gweinidog ym mis Gorffennaf 2021, oherwydd effaith sylweddol y pandemig.

O'r 1af o Fedi 2021, byddai'r system ADY yn dechrau ar gyfer plant o oedran ysgol gorfodol ac is yn unig:

- sydd newydd eu nodi fel rhai sydd ag angen dysgu ychwanegol (ADY) yn dilyn prosesau Cod ADY, waeth beth fo'u lleoliad - gan gynnwys y rhai sydd o

bosibl yn cael darpariaeth ysgol heblaw yn yr ysgol (EOTAS), y sawl sydd mewn ysgol annibynnol neu sy'n derbyn addysg ddewisol yn y cartref;

- yn cael eu cadw;

O'r 1af o Ionawr 2022, byddai'r system ADY yn dechrau ar gyfer plant o oedran ysgol gorfodol ac yn is sydd:

- yn mynychu ysgolion a gynhelir (gan gynnwys Unedau Cyfeirio Disgyblion) ac sydd ym Mlynnyddoedd Meithrin 1 a 2 a Blwyddyn 1, Blwyddyn 3, Blwyddyn 5, Blwyddyn 7 a Blwyddyn 10) sydd â darpariaeth addysgol arbennig drwy weithredu yn y blynnyddoedd cynnar / gweithredu blynnyddoedd cynnar a mwy neu weithredu gan yr ysgol GY / gweithredu gan yr ysgol â mwy GYM;

- Ni fyddai plant sydd â darpariaeth addysgol arbennig ar hyn o bryd drwy ddatganiad, yn aros am asesiad AAA neu wrthi'n cael asesiad AAA; na'r rhai sydd dros oedran ysgol gorfodol yn cael eu cynnwys yn y flwyddyn gyntaf o weithredu.

- Byddai'r broses o symud plant i'r system newydd yn cael ei gwasgaru dros y flwyddyn.

- Ni fyddai rhieni'n gallu gofyn am symud i'r system newydd tan y 1^{af} o Ionawr 2022

Nodwyd bod yr Awdurdodau Lleol yn dal i aros am y canllawiau gweithredu tair blynedd terfynol. Disgwylir i'r canllawiau gael eu cyhoeddi yn gynnar yn Nhymor yr Hydref. Roedd y ffaith bod oedi o ran y canllaw hwn yn effeithio ar sicrwydd y cyngor yr oeddem yn gallu ei gynnig i ysgolion, yn ogystal ag effeithio ar y gwaith paratoi yr oeddem yn gallu ei wneud gyda rhieni ac asiantaethau cymorth.

O dan y system ADY newydd, roedd dyletswydd ar awdurdodau lleol i adolygu'r trefniadau a wnaed gan ysgolion i ddiwallu anghenion dysgwyr ag ADY. Byddai'r canllawiau hyn yn amlinellu egwyddorion a disgwyliadau Awdurdod Ceredigion ar gyfer addysgu plant a phobl ifanc ag Anghenion Dysgu Ychwanegol. Roedd hefyd yn rhoi eglurder ar yr hyn a ddisgwylir gan ysgolion prif ffrwd Ceredigion, o ran diwallu anghenion dysgwyr ag ADY, a byddai'r awdurdod yn ei adolygu. Byddai'r ddogfen hon yn rhan annatod o fframwaith yr awdurdod ar gyfer diwallu anghenion pob plentyn a pherson ifanc rhwng 0 a 25 oed.

Roedd Ceredigion eisoes mewn sefyllfa dda i weithredu llawer o egwyddorion y diwygiadau ADY newydd a darparwyd rhestr o'r rhain. Darparwyd rhestr hefyd o'r risgiau a nodwyd yn sgil y newidiadau hyn.

Byddai'r system ADY newydd yn gweithredu ochr yn ochr â'r system AAA, yn ystod y cyfnod gweithredu tair blynedd. Byddai adolygiad o'r cynllun gweithredu a'r ddogfen egwyddorion a disgwyliadau yn cael ei darparu, unwaith y byddai'r cynllun gweithredu terfynol a'r wybodaeth wedi'u cadarnhau gan Lywodraeth Cymru.

Byddai dogfen Egwyddorion a Disgwyliadau Ceredigion yn cael ei chyflwyno i'r Cabinet maes o law. Cododd Aelodau bryderon hefyd ynglŷn â'r ffaith bod Llywodraeth Cymru wedi nodi y byddai rhoi'r newidiadau hyn ar waith yn gost

niwtral, fodd bynnag nid dyna oedd yr achos oherwydd yr adnoddau ychwanegol y byddai eu hangen.

CYTUNWYD i nodi'r sefyllfa bresennol a diolch i swyddogion am eu gwaith yn rhoi'r cod hwn ar waith.

7 **Y broses o ddyfarnu canlyniadau TGAU a Safon Uwch 2021**

Rhodddwyd ystyriaeth i'r broses o ddyfarnu canlyniadau TGAU a Safon Uwch 2021. Nodwyd y cyhoeddwyd ym mis Tachwedd 2020 na fyddai'r arholiadau allanol traddodiadol TGAU a Safon Uwch yn digwydd yn ystod Haf 2021. Yn hytrach, sefydlwyd panel annibynnol yn cynnwys Penaethiaid Uwchradd a phartneriaid eraill er mwyn dyfeisio dull cenedlaethol cyson ar gyfer dyfarnu graddau arholiad ar gyfer haf 2021.

Nid yw'r drefn ar gyfer 2021 wedi efelychu'r drefn ar gyfer haf 2020. Yn hytrach, cafodd disgyblion eu hasesu'n rheolaidd ar gynnwys manylebau'r arholiadau o fis Mawrth hyd at ddiwedd mis Mai. Bu'n rhaid i bob ysgol uwchradd/ysgol gydol oed wneud y canlynol:

- cyflwyno rhaglen asesu drylwyr i Gyd-bwyllgor Addysg Cymru ei chymeradwyo;
- addasu a chreu polisiau asesu ac apelio o'r newydd;
- darparu rhaglen hyfforddi i staff ar themâu megis tuedd a diogelu data;
- cyflwyno rhaglenni asesu ar gyfer pynciau unigol;
- paratoi amserlenni, asesiadau a chynlluniau marcio pwrpasol;
- marcio a chymedroli'r asesiadau;
- cadw tystiolaeth fanwl o gyflawniadau disgyblion ym mhob asesiad ac ym mhob pwnc;
- sicrhau trefniadau atebolrwydd grymus;
- galluogi'r broses apelio ac arwain y broses honno;
- cyflwyno dogfen rhesymeg i Gyd-Bwyllgor Cymru yn egluro patrwm y canlyniadau o'i gymharu â phatrymau'r gorffennol

Gosododd Cyd-bwyllgor Addysg Cymru drothwyon lle y byddent yn dymuno cynnal sgysiau proffesiynol ag ysgolion pe bai'r canlyniadau interim yn croesi'r trothwyon hynny. Ni chafwyd sgysiau proffesiynol rhwng Cyd-bwyllgor Addysg Cymru ag unrhyw un o ysgolion uwchradd/gydol oed Ceredigion.

Bu'r gwaith uchod yn sylweddol ac yn ddwys o fewn cyfnod byr o amser. Rydym yn hynod o ddiolchgar i Benaethiaid, timau arwain, athrawon a staff ysgolion am eu gwaith proffesiynol gwych yn cefnogi ein disgyblion yn ystod y cyfnod hwn.

Er nad yw'n bosibl cymharu canlyniadau eleni â chanlyniadau'r llynedd, mae'r tabl isod yn nodi canlyniadau'r ddwy flynedd, er gwybodaeth yn unig.

Dangosydd	2020	2021
Sgôr pwyntiau Capio 9	392	386
5A*-C (Iaith a Mathemateg)	68.8	67.7
5A*-G	94.8	95.9
5A*-A	29.3	33.8
Mathemateg gorau	72.9	72.8
Mathemateg	71.4	70.8
Rhifedd	68.0	68.0
Cymraeg	82.1	81.6
Saesneg	73.8	75.1
Gwyddoniaeth	76.8	74.8

Canlyniadau Safon Uwch

Dangosydd	2020	2021
3A*-C	75.6	79.1
3A*-A	27.2	35.4
Cyfanswm y Pwyntiau	855	~

CYTUNWYD i nodi'r sefyllfa gyfredol.

8 Llythyr Estyn - Tymor yr Haf 2021

Adroddwyd i Estyn gynnal ymweliad rhithiol â swyddogion y Gwasanaeth Ysgolion a Diwylliant, i arfarnu eu gwaith yn cefnogi ysgolion yn ystod cyfnod - pandemig Covid-19. Yn dilyn yr ymweliad rhithiol hwnnw, anfonodd Estyn llythyr yn amlinellu eu barn ac fe gyflwynwyd y llythyr hwnnw i'r Pwyllgor

Llywodraethu ac Archwilio ac yna i'r Cabinet. Lluniodd Estyn adroddiad cenedlaethol cyfansawdd ag iddo argymhellion penodol.

Ym mis Mai 2021 cynhaliodd Estyn ail ymweliad gyda phob Awdurdod Lleol, gan ganolbwyntio ar yr ymateb i'r argymhellion yn yr adroddiad cenedlaethol. Anfonodd Estyn lythyr at y Prif Weithredwr ar 1 Gorffennaf 2021, yn amlinellu gwaith yr Awdurdod yn y meysydd hynny.

CYTUNWYD i nodi'r adroddiad er gwybodaeth. Dymunai'r Aelodau longyfarch y gwasanaeth ar yr adroddiad ardderchog. .

8 Diweddariad ar gefnogaeth yr Awdurdod i Ysgolion wrth iddynt baratoi at fabwysiadu Cwricwlwm i Gymru

Rhodddwyd ystyriaeth i'r Adroddiad a oedd yn cyflwyno'r wybodaeth ddiweddaraf am gefnogaeth yr Awdurdod i ysgolion wrth iddynt baratoi ar gyfer mabwysiadu 'Cwricwlwm i Gymru'.

Yn dilyn cwestiynau o'r llawr, CYTUNWYD i nodi'r sefyllfa bresennol a dywedwyd y byddai adroddiad pellach yn cynnwys y wybodaeth ddiweddaraf yn cael ei gyflwyno i'r pwyllgor yn y dyfodol.

9 Cadarnhau cofnodion y Pwyllgor blaenorol ac ystyried unrhyw faterion yn codi o'r Cofnodion hynny

CYTUNWYD bod cofnodion y pwyllgor a gynhaliwyd ar 27 Mai 2021 yn rhai cywir.

Materion yn codi

Dim.

10 Ystyried Rhaglen Flaen Trosolwg a Chraffu

CYTUNWYD i nodi'r Rhaglen Flaen a gyflwynwyd yn amodol ar y canlynol:

- Ystyried ailgyflwyno'r ffrydiau gwaith yn rhithiol. Dywedodd Swyddog Arweiniol Corfforaethol: Ysgolion y gallai fod yn bosibl i Bennaeth fynychu.
- Tynnu'r eitem ar y broses o ddyfarnu canlyniadau TGAU a Safon Uwch 2021 oddi ar agenda'r cyfarfod nesaf, gan na fyddai unrhyw wybodaeth bellach i'w hychwanegu at yr adroddiad a gyflwynwyd ynghynt.

Cadarnhawyd yng Nghyfarfod Pwyllgor Trosolwg a Chraffu Cymunedau Dysgu a gynhaliwyd ar 25 Tachwedd 2021

Cadeirydd: _____

Dyddiad: _____